

Poučenie a informácie pacienta pred aplikáciou nenádorovej rádioterapie

(vypracované na základe štandardného operačného postupu pre nenádorovú rádioterapiu *Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 45 ods. 1 písm. b) zákona 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva štandardný postup*))

Vysvetlenie liečebného výkonu:

Nenádorová rádioterapia je lekárske ožiarenie, ktoré sa vykonáva pri degeneratívnych a zápalových ochoreniach po vyčerpaní všetkých ostatných štandardných liečebných metód.

Liečebný výkon nenádorovej - protizápalovej rádioterapie odporúča lekár špecialista: ortopéd, chirurg, rehabilitačný lekár alebo reumatológ. Odporúčanie od praktického lekára pre dospelých nie je akceptované.

Vzhľadom k riziku stochastických efektov žiarenia (so stúpajúcou dávkou žiarenia stúpa riziko poškodenia, karcinogenéza) indikujúci lekár (ortopéd, chirurg, rehabilitačný lekár, reumatológ) uvádza v odporúčaní, že sa jedná o stav, u ktorého boli všetky ostatné liečebné možnosti úplne vyčerpané alebo nie sú aplikovateľné.

Cieľ nenádorového ožarovania:

Zmiernenie ťažkostí, spôsobených degeneratívnym a zápalovým ochorením, prípadne zabránenie zhoršeniu funkčnosti postihnutého orgánu.

Účinnosť nenádorovej rádioterapie je individuálna.

Účinok liečby sa môže prejaviť už počas ožarovania, niekedy do 12 týždňov od ukončenia ožarovania a u niektorých pacientov je účinnosť minimálna.

Možné nežiadúce účinky:

1. prechodne zvýšená bolestivosť v ožarovanej oblasti
2. začervenanie kože
3. zvýšená pigmentácia

Informácie pre pacienta a podmienky nutné pre splnenie ožarovania

- vek pacienta vyšší ako 40 rokov
- u mladších pacientov je nutné dôkladné zváženie rizika vedľajších účinkov žiarenia (chronické poškodenia, vznik nádorových ochorení a iné.)
- ožarovanie toho istého cieľového objemu s časovým odstupom (minimálne 3 mesiace) maximálne v troch sériách.
- počas ožarovania neošetrovať ožarovanú oblasť lokálnymi prípravkami (krém, gél, masť...)
- podpísanie informovaného súhlasu s liečbou.

Situácie, kedy Vám nenádorová liečba nebude podaná

- nejasná alebo neoverená diagnóza alebo nesprávna diagnóza – mimo doporučené diagnózy
- kožné zmeny v ožarovanom poli spôsobené aplikáciou dráždivých látok, kožné poranenie, akútne alergické kožné reakcie, alebo reakcie spôsobené poškodením kože (poleptanie, popálenie, omrzliny),

- vnútrotkanivové podanie kortikoidov, obstrukciu v krátkej dobe pred rádioterapiou (menej ako 12 týždňov)
- ožarovanie imobilných pacientov v miestach ohrozených vznikom dekubitov,
- predchádzajúca rádioterapia, ak nie sú spoľahlivé údaje o ožarovacích podmienkach a dávkach,
- gravidita a ožarovanie panvy u žien vo fertilnom veku,
- genetické ochorenie s vrodenu hypersenzitivitou k ožiareniu, napr. Nijmegen breakage syndróm (autozomálne recesívne dedičná porucha reparácie DNA, ktorá znižuje reparačné schopnosti buniek po zásahu ionizujúcim žiarením a zvyšuje riziko vzniku malignít u homo a heterozygotov).

Situácie na prísne zváženie s vysokou pravdepodobnosťou odmietnutia liečby:

- ožiarenie po predchádzajúcom nenádorovom ožiarení na inom pracovisku,
- hematologické ochorenie.

Vyjadrenie lekára (vyplní lekár s príslušným vzdelaním a znalosťami o navrhovanom liečebnom výkone)

- pacientovi som vysvetlil čo obsahuje, ako prebieha a aký je navrhovaný liečebný postup a výkon a aký je cieľ liečby a nežiaduce účinky liečby
- zodpovedal som a diskutoval som s pacientom ohľadom všetkých jeho otázok súvisiacich s liečebným výkonom
- pacient bol taktiež poučený o slobodnej možnosti výberu odmietnuť navrhovaný liečebný výkon

.....
Podpis a pečiatka lekára

.....
Dátum

Vyjadrenie pacienta (pozorne si prečítajte nasledujúcu časť, ak máte otázky pýtajte sa – sme tu preto, aby sme Vám pomohli)

- súhlasím s navrhovaným liečebným výkonom
- bol mi vysvetlený cieľ liečby a možné nežiaduce účinky liečby
- mal som možnosť diskutovať o možnosti odmietnuť liečbu
- bol som poučený a bolo mi vysvetlené, že napriek navrhovanému liečebnému výkonu (schválený v rámci liečebných postupov Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky) s najlepším vedomím zdravotníckeho personálu mi pomôcť, nie je možné 100% zaručiť, že liečebný výkon bude mať požadovaný liečebný účinok a že mi pomôže

.....
Podpis

.....
Dátum

.....
Meno pacienta